

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
amint a felszólamlások kü-
lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:

VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.

Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyiltter scra 1 korona.

Pro Libertate.

(T.) Most kétszáz éve, hogy „Abon“
város közönsége megértvén a hívó szót, a Sza-
badság védelmére harcosokat toborzott s a
lelkes csapat elindult és megérkezett Tokaj
alá, dicsőséges Fejedelmünk, Rákóczi Fe-
rencz németverő táborába, kivenni a részt
abból a nagy küzdelemből, melynél fensé-
gesebbet, igazságosabbat s dicsőségesebbet
nem mutathat fel semmiféle náció törté-
nelme.

S amint megérkezének, jelentkezvén a
Fejedelem színe előtt, Protektionális levelet
kértek tőle, hogy immár „Abon“ is csatla-
kozván a szabadságért folyó küzdelemhez,
életüket, vérüket ajánlván föl annak kivivá-
sára, az itthon maradottak, mint a nagy
Fejedelem iránt hűséggel levők, oltalmat
nyerjenek s megkülönböztessenek azon ku-
tya labanczoktól, kik — mint ilyenek —
a dicső Fejedelem hadai által sanszoltatnak,
méltó képen való büntetésül.

Mert hiszen se a némettől, se a laban-
czoktól nem féltek, azokon kifogtak fufang-
gal, ha az nem használt, furkós bottal. De

ha kuruczok jöttek volna, azokra sem ke-
zet emelni, sem pedig a hadi sarcz alól tiszt-
ességtelenül kibuvni nem akartak s meg-
sem is kísérelték volna.

Ezért tehát bölcsen meghányván-vevén
a dolgokat, hazafias indulatjukhoz méltónak
azt találták, hogy erejükhez képest csapa-
tot küldtek a hős kurucz táborba, a „Pro
libertate“ feliratú, harci dicsőségekben lo-
bogó zászlók alá, nem adván és nem hagy-
ván fel azon időkből semmi olyat, ami miatt
nekünk, a késő unokáknak pirulni kellessék.

Ez év október 22-én lesz 200 eszten-
deje, hogy a nagy Fejedelem kiadta a Pro-
tektionális levelet, amidőn számba vette az
„aboni“ harcosokat s azoknak hűségükről
és vitéségükről megismerést szerzett.

Ez a levél szól pedig e képpen:

Mi Fejedelem Felső Vadászi

Rákóczi Ferencz

Nemes Sáros Vármegyének Örökös Fő-
Ispánnya.

Adgyuk tudtára mindeneknek a kiknek
illik e mi Levelünknek rendiben. Hogy mi-
vel Isten édes Hazánk s Nemzetünk az ide-
gen Nemzet Santzorlató igája alatt nyomor-

gó s szenvedő hajdani, állapotját Fegyve-
rünk által naponként szabadittya és szeren-
tsés előmenetellel böldogittya. Azért megért-
vén édes Hazánk illy szabadítása mellett
való indulatunkat

Aboni Lakosok közönségesen
Hazájokhoz s Hozzáink igaz szereteteknek s
hűségeknek megbizonyítására nálunk s Tá-
borunkban magokat megjelentteték, kívánván
egyszersmind Protektionális Leve-
lünket magok Személyek, Jóságok iránt kö-
zönségesen, kiknek kéréseket is méltóknak
ítélvén ezen Petsétes Protektionális Levelünk
által hűségünk alatt lévő mind Lovas s mind
Gyalog Tiszteinknek úgy Hadainknak mind
közönségesen, mind pedig személy szerint
parantsolljuk, se Személyekben háborgat-
ni, sem Falun mezőn lévő javaikban akar
mi nével nevezendő Jóságokban, sokkal
inkább Templom s kerítésén belől, Templo-
mokban s Iskolákban kárt tenni, s fel-verní
fel-veretni, se magok Tisztektől meg ne pró-
bályák, se pedig directiojok alatt való ha-
dainknak el-követni meg ne merészelyék.
Tiszteink is meg ne engedgyék. Külömben va-
lakik ezen parantsolatunkat megvetvén az el-

TÁROZSA.

A pénzhamisító.*)

(Folytatás.)

— Az én házamban bankómasina! Pénzha-
misító! Nem uram, ezt nem türhetem egy perczig
sem. Rögtön megyek a csendőrséghez.

— Egy tapodtat se! — kiáltott az ügynök.
— Ön megesküdt, hogy nem árul el. Aztán meg
itt van ez a forgópisztoly! Látja?

— De uram, az Isten szerelmére kérem,
miért jött ön épen ide, az én házamba hamis pénzt
csinálni? Mert ugy-e bár már itt is készített?

— Eltalálta.

— Oda vagyok, végem van! Tönkre vagyok
téve! Hát ön eddig is hamis pénzzel fizetett?

— Természetesen.

— Boldogságos szüz Mária! Hiszen akkor
én már elárasztottam az egész várost hamis
pénzzel.

— No nem éppen olyan sokkal, mert ösz-
szesen csak husz darab ötöst váltottam fel önnél.

* Mihályfalvi J. „Tolvaj fufang“ című művéből.

— Hát ötös bankókat gyárt az ur? — kér-
dezte Bartók bácsi, verejtékes homlokát törülgetve.

— Azokat. Nézze itt vannak.

Erre Bartók bácsi utasa a kis masina egyik
fiókjából hat darab öt frtost vett elő. Vadonatujak
voltak, mintha abban a perczben kerültek volna
ki a prés alul.

— Nézze — szólta a vendéglőshöz, miközben
átnyújtotta az ötösöket — és hasonlítsa össze egy
régit, igazi öt frtossal. Nem fog találni egy fikarcz-
nyit, egy jottányi különbséget sem. Épen olyan mint
a valódi. Vizsgálja meg jól. Itt van a nagyító ü-
veg is, mely háromszorosan nagyít.

Bartók bácsi nézi ezeket az ötösöket. Vizs-
gálgatja erra-arra.

— Jaj uram én ahhoz hat ökör vagyok. Nem
találok én semmiféle eltérést.

— Tudja mit, vendéglős ur, mondok valamit.
Lássa én bízom önben és tudom, hogy nem árul el.
Hát nem bánom vigye el ezt a pénzt az adóhiva-
talba és vizsgáltsa ott meg. Azok az urak jól
érteneek az efélékhez. Mondja, hogy önnek nagyon
gyanus ez a pénz, mert olyan nagyon új. Kérdez-
ze meg, hogy nem hamis-e? Mondhatja azt is,
hogy egy utazótól kapta, a ki azonban már elment.
Hanem azt megmondom, ha kelepezébe akar csal-

ni, ha eltalálja mondani az igazat, ha el akarna
árulni akkor felgyujtom a házat. No hát csak
menjen.

— Bartók bácsi még egy néhány perczig
tünődött magában, sóhajtozott, töprengett, aztán
lassan kieszoszogott a szobából. Nem telt bele egy
negyedóra, már visszatért.

— Uram — szólta suttogva, még szeméi csak
ugy csillogtak az örömtől — ön való-ágos arany
ember. Tudja kérem mit mondott az adóárnok,
a kinek a bankókat megmutattam?

— Nem tudom, de kíváncsi vagyok rá.

— Azt mondta, kérem nagy szeretettel, hogy
én egy nagy számár vagyok, hogy az igazi jó pénz!
Igazán pompás. Ön uram kitünő, aranyos ember.
Aztán izé, azt akartam kérdezni, hogy mindig csak
ötösöket tetszik csinálni?

— Igen.

— Hát mért nem készít nagyobb pénzt, ha
már ugys ráadta magát és ilyen tökéletesen tudja
csinálni? Mért nem csinál teszem azt tizest, szá-
zast vagy ezrest?

— Azért, mert az ötösöket könnyebben for-
galomba hozhatja a magam fajtájú ember, mint a
százásokat, vagy ezreket, az mindjárt feltűnést
keltene.

Ország J.
ABONY
Pintér-ház.

Uri és női
divatárú
kereskedés.

Dús raktár mindennemű rövid és szövött árúban, kézimun-
kákban és anyagokban.

Czipők, kalapok, ingek, gallérok, nyakkendők, zsebkendők

bámulatos olcsó árban.

en tselekesznek, és a megnevezett helynek lakosait személyekben, vagy pedig Jóságokban meg háborítták s károsították, szoros Ediktumunk ellen vétkezvén, valamit az Ediktum continentiaja hozand magával a szerint való kemény sententiát s büntetést és halált érdemek szerint el-nem kerülük. Költ Tokaynál lévő Tábor helyünkben.

Die 22 Mensis oktbr. Anno 1703.

(P. H.)

F. Rákóczi m. p.

Igy szól a levél, mely tanuságot tesz egyúttal az abonyiak szabadság szeretetéről a haza iránt való kötelességüknek pontos teljesítéséről.

Kell hogy élénk viszhangra találjon az az eszme, hogy ezen „ármális“ keltének, 1703 október 22-ikének 200 éves fordulója közönségünk által megünnepeltessék.

Egy mozgalom van keletkezében Máthé József főjegyzőnk kezdeményezésére, melynek célja egy Rákóczi ünnepély rendezése október 22-én. Hisszük, sőt megvagyunk róla győződve, hogy lakosságunk minden rétegében támogatásra talál a szép eszme megvalósítása.

Emlékezzünk a multa, mert nem árt, ha annak dicsősége ránk veti hébe-hóba ragyogó sugarát, egyéb örömünk és egyéb dicszünk sincsen.

Tanév kezdetén.

(Folyt. és vége.)

Amit előbbi számunkban nagyjátalánosságban az elemi oktatás harmoniájáról elmondunk, ugyanazt ajánljuk szemellett tartani a felsőbb népoktatás, a polgáriiskola működése érdekében is. Erre nálunk még fiatal korát élő intézményre vonatkozólag azonban egyébről is meg kell emlékeznünk.

Sokszor emlegetjük földrajzi fekvésünkből folyó elnyomtatásunkat, elmaradottságunkat. Bámuljuk Szolnok forgalmát, csodáljuk Czegléd fejlődését. Panaszkodunk intézményeink csekély és

Bartók bácsi szemei csillogni kezdtek.

— Tudja mit, uram — szól alig hallhatóan — szövetkezzünk. Ön csinálja a pénzt, én meg majd gondoskodom a forgalomba hozatalról. Gilt? No adja a kezét. Legyünk mutyik! Felezzünk.

— Hát nem bánom, gilt, felelt az ügynök némi gondolkodás után.

— Brávó! Éljen! — kiáltott fel Bartók bácsi örömeiben, aztán hirtelen ismét tompitva hangját folytatta: De szövetkezésünkről senkinek sem szabad tudni. Aztán, milyen pénzt fog először csinálni?

— A milyet tetszik.

— Tehát ötvenest.

— Jó.

— De mégse, talán inkább százast. Vagy azt sem. Mért nem mindjárt ezrest?

— A mint tetszik.

— Aztán mikor kezdené el?

— Akár most mindjárt.

— Mindjárt Brávó, ez aztán a beszéd. Aztán mikor lenne kész?

— Reggelre.

— Reggelre? Boldog Isten! Aztán hány darab ezres lenne kész reggelig?

— Akár száz darab.

— Száz darab! Igazán száz darab!?

— Mondom, hogy száz . . . vagy akár kétszáz darab is. Ha egyszer a klisé kész, akárhányszor le lehet róla huzni. Természetes azonban, hogy előbb a klisé kell elkészítenem.

Bartók bácsit majdnem kirázta a hideg örömeiben.

— Tehát száz darab . . . maradjunk csak a száznál. Száz darab ezres! Ötven darab az ön, ötven darab az enyém! . . . Tehát csak tessék, méltóztassék, kegyeskedjék hozzafogni. Majd ide hozatom a vacsoráját. Vagy nem, magam hozom

jelentéktelen volta miatt, busongunk elhagyatottságunk fölött stb.

Mig így sopánkodunk, elfelejtjük, hogy Abony egy lépést tett a haladás útján. Egy olyan intézménnyel gazdagodott, amely Abony közönségének vágyait egy bizonyos mértékben kielégíthetné, ha betudnók várni, resignálódás nélkül azt az időpontot, amikor kézzelfoghatnók ezen intézet áldásos működésének eredményeit. Polgári iskolánkról van szó.

Mennyi küzdelem, utánjárás, meghálálhatlan jóakarattal nyilvánult meg ezen iskola létesítése érdekében. És mégis, amikor már egy imponáló épületben elhelyeztetten, mintaszerűleg berendezve magunkénak valhatjuk e régen óhajtott intézményt: nagy ignoranciával elfordulunk tőle, gyermekeinket más városok intézeteibe iratjuk be. (A fáma így szól, hogy mi igaz belőle, a beiratkozás eredményé fogja beigazolni. Az ellenkezőnek mi örülünk legjobban.)

Nem akarjunk mi a szülők szabad elhatározását korlátozni, mert ahhoz jogunk nincs, — de szigorú kötelességünknek ismerjük városunk kulturális érdekeit veszélyeztető abnormis tünetek ellen tiltakozó szavunkat felemelni s azon felfogások ellen állást foglalni, melyek új intézetünk existenciáját válságba sodorhatják.

Polgáriiskolánkban a viszonyok immár rendezettek, nem értjük tehát, hogy mi lehet az a mumus, amely a szülőket ezen iskolától elriasztja. Miért tesznek különbséget a helyi és a más városokban elhelyezett hasonló jellegű polgáriiskolák között? — Egy húron pendül mindgyik. Itt is, ott is egyforma képzettségben részesül a növendék. Ebből is, abból is ugyan pályákra léphetnek a növendékek. Ha az anyagi szempontokat tekintjük, a helyi intézet minden esetre előnyösebb a szülők nézve, a távolabb eső hasonló intézeteknél. Ugyan ezt mondhatják a szomszédainkban lévő intézetek is magukról. A serdülő növendékekre nézve alig nélkülözhető szülői gondoskodás, a szülőknek közvetlen nevelői befolyása pedig határozottan a helyi iskolának ad előnyt. Egy szóval sem említjük, hogy talán idegen helyen nem részesülne a tanulók a kellő felügyeletben; azt azonban hangsúlyozzuk, hogy a szülői gondviselés édes melegét teljesen nem pótolhatja senki és semmisen.

Arról is szól a nóta, hogy polgáriiskolánk a proletárok, a foglalkozás nélküliek számát fogja szaporítani, meg hogy, nagyon sok tanult ember lesz Abonyban.

Ne rémítgessük magunkat. Ne tévesszük magunkat össze Budapesttel, vagy más nagyobb megélhetéssel kecsegtető gócpontokkal.

Abonyban mindig csak annyi tanult ember

el. Mit parancsol enni kedves barátom. Csináltatok pulyka pesenyét. Jó lesz? Hát inni mit méltóztatik? Bort, ugy-e? Persze, hogy bort. Somlyait. Hatvankettes. Ugy-e jó lesz? . . . De most megyek, futok és intézkedem. Tíz órakor bezárom a vendéglőt, hogy önt senkise háborgassa. Aztán reggel hány órára lesz kész?

— Nyolczra.

— Boldog Isten! Nyolcz órakor száz darab . . . de esend, pszt. Megyek, megyek. A vacsorát majd magam hozom.

Bartók bácsi szédült agygyal fordult ki az ajtón.

— Pardon! — kiáltotta utána a pénzhamisító — még egy szóra kérem.

Bartók bácsi fűrgén sietett vissza,

— Tessék parancsolni!

— Hát — izé — hogy is módjamban, még mintára is volna szükségem.

— Mintára?

— Nos igen a miről a rajtot elkészítem!

— Tehát egy ezresre?

— Igen.

— Tessék kedves barátom. Még reggel tettem a zsebembe Bartópenzt. Ma akartam fizetni. De jó lesz holnap is. Na Isten vele! A viszontlátásig!

Másnap délelőtt Bartók bácsi siránkozva tette meg a jelentést, hogy egy bizonyos, magát Antal Bálintnak nevező ilyen meg olyan gazember, milyetén fűrganggal csalt ki tőle ezres bankót s hogyan szökött meg vele.

Az adótárnok pedig az ebédnél ráförmedt Bartók bácsira.

— Lásza, mondtam, hogy maga számár. Azok az ötösök nem voltak hamisak.

(Vége.)

lesz, amennyire itt éppen szükség van. A kikre itt szükség nincs, azok bizonyára elég tanultak ahhoz, hogy másutt vessék ki szerencsésüknek horogonyát.

A polgáriiskolai végzettség még nem életpálya, ezen a ponton megállani nem szabad, csak azoknak, akiknek céljuk nem volt egyéb (ez a polgáriiskolának is a tulajdonképpeni célja) csak az, hogy elemi ismereteiket kibővítsék, magukat értelmesebbekké tétessék s aztán ez értelmi képzettséggel felruházva fogják meg az ekeszarvát s álljanak a műhely padjához.

Az a szülő, aki a polgáriiskola révén urat akar neveltetni gyermekéből, bizonyos életpályára akarja kiképeztetni — a legszigorubbán bírálja meg gyermekét, hogy bír-e azzal a tehetséggel, komolysággal, szorgalommal, amely a kitűzött cél eléréséhez szükséges, mert elégtelen szorgalommal, csekély tehetséggel boldogulni úgy sem fog s az ilyen felkészítetett, de utközben lemaradt tanuló lesz az ugynevezett „kenyérért esegő“, hivatal után stréberkedő szerencsétlen alak.

Az újtanév kezdetén, mielőtt a t. szülők fia avagy leány gyermekeiket a polgáriiskolába beiratnák, nem tudjuk eléggé ajánlani azt, hogy gyermekeik előző évi előmenetelét, szorgalmát, tehetségét szigorú bírálatuk tárgyává tegyék. Az előző évben gyenge tanulók, nem sok reményt, nyújtanak a jövőre, azért az ilyenekről más irányban kell gondoskodni. Mig ellenben a tehetséges, szorgalmas növendék, legyen bármely szülő gyermeke, szegény napszámosé avagy nagy úré, földműves emberé, avagy iparos mesteré, feltétlenül további oktatásban részesítendő, már t. i. ha a t. szülők és egyetértenek velünk. Isten ellen való véték volna egy tehetséges, fogékonyelméjű gyermeket a tovább tanulástól megfosztva olyan pályára szorítani, amely egész életére boldogtalanná tenné őt; holott a tudományos pályán hasznára válnék az emberiségnek, önmagának és öveinek szerencsésjét, boldogságát alapítaná meg.

Szerdán a polgári iskola kapui is megnyílnak a tudásvágytól odavonzott muzsák sereg előtt. Legyen szabad reménylenünk, hogy a t. szülők hívek tesznek a helyi intézethez s tanulni vágyó gyermekeikkel befogadják népesíteni a nevelés — tanítás minden követelményének megfelelő tantermetek.

Aliquis.

Egy és más, a parlamentekről.

Azt mondják unos-untalan, hogy mi magyarok szörnyen politikus nép vagyunk. Igaz ugyan, hogy sehol a világon a köznép annyira nem törődik és nem foglalkozik a politikával, mint nálunk. De viszont az sem tagadható, hogy az igazi politizálástól, a szó legteljesebb értelmében épp oly távol áll a magyar nép, mint bármely más népe a világnak. A politikus érzés azonban könnyen magyarázható, a nemzet multjából, és sajátos helyzetéből, amely annyi csodás és nemes megnyilatkozását adta a józan magyar észjárásnak. Mivel pedig ez a nemes szenvedély annyira urrá lett nálunk, bizonyára nem lesz érdektelen, ha elmondunk itt egyet s mást a világ parlamentjeinek kulisszatitkaiból, anélkül azonban, hogy ezzel magát a politikát csak a legkevésbé is érintenők.

Tudvalevő dolog, hogy az érdeklődés a parlamenti tárgyalások iránt annál nagyobb, minél erősebb az eszköz, amelylyel az ellenfelek egymás ellen küzdenek. Ez szenzációt teremt, a szenzációk pedig érdekesek és mindig kelendők. A legerősebb ellentállás pedig az obstrukció, amely egyúttal a legutolsó kártya a parlamenti védekezés terén. Ennél hátrább már csak a forradalom van. S mivel éppen ez az u. n. ultima ratió, a legvégső eszköz, vele csak igen fontos alkalmakkor s nagyon ritkán élnek.

Az obstrukciók történetében a legnagyobb szerepet eddig egy angol parlamenti ir képviselő játszotta, midőn az angolok az írekről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Ez a képviselő, egymaga lévén ir, egyedül obstrukta végig a javaslatot. Szinte hihetetlenül hangzik bár, de egymaga negyven napig húzta a vitát, míg végre is a kormány elállott szándékától. Az angol parlamentben különben a leggyakoribbak voltak az obstrukciók. A mult század nyolczvanas éveiben-négy kormány egymásután ennek köszönhetette gyászos kimulását. Nálunk sem voltak ritkák az obstrukciók, különösen nem a negyvenes években, amikor a nemzeti ellenállás kezdetét vette. A rendi országgyűlésen a t. Karok és Rendek egyéb eszközök híján va-

lahányszor az ujoncz megajánlásról volt szó, (mert akkor még nem volt naponta országgyűlés) mindannyiszor a nemzeti sérelmekkel állottak elő. Ez nem volt ugyan nyíltan bevallott obstrukció, de valami engedmenyt ilyenkor mindig ki tudtak csavarni a kamarilla kezéből. Hazánkban a legnagyobb obstrukció vezére Deák Ferencz volt, aki az abszolútizmussal küzdött és azután küzdött és nagy eredményen. Újabb obstrukcióval az ellenzék csak a közelmúltban élt. Br. Bánffy Dezső, gr. Khuen Héderváry miniszterelnökök és Széll Kálmán törvényjavaslatáért miatt.

Természetes, hogy a kormányok irtózatos réme az obstrukciónak, sokan is próbálkoztak ellene, de senki sem sikerült. A legtöbb mód és jog az obstrukciónak a legalkalmasabb szervezetű Angolországban és Magyarország parlamentjében van. A többi országok a lejtőt vették ennek legalább úgy ahogy a kiottorított rendszerrel. Ez gátolja a képviselők szólás szabadságát. A legtöbb parlamentben ez úgy domol, hogy az elnök tekintet nélkül, a a felszólaló kívánó képviselők számára egyszerűen teletölti a kérdést. A szavazás eredménye azután domol. Am azért ez sem a legjobb orvosság, mert ugye az elnök ellenzék megkerülheti ezt olyképpen, hogy a napirendelőtti indítványokkal tölti ki az üléseket, anélkül, hogy ráterhetnének a napirendelőt a tulajdonképpeni tárgyra. Ez már részben az új technikai obstrukcióhoz is tartozik, amelynek legújabb példái az osztrák és egyes ideig a francia parlamentek mutatták. Ilyenkor minden feltehető módon, zajjal, zenével, sip-palissal, arra törekszenek, hogy az ülés megtartását lehetetlenné tegyék. Angolországban ez utóbbi elnök által védekezés. Az obstrukciót ott csak annyiban gátolják, hogy a beszélő képviselőnek végig kell beszélnie az ülést. Az említett ir képviselő is úgy jár el, hogy negyven napig éjjel és nappal beszélt.

Európa többi államai utját állták ennek is, amennyiben, félruházták az elnöki hatalmat egyes képviselők kutasítására, hónapokig terjedő időtartamú szülő halgatási kényszerre. Magyarországon pedig az elnök szabályozása sincs az obstrukciónak, amennyiben is volna, amennyiben a mi helyzetünkben az különbözik a többi államokétól. Ebben tekintetben a mi országunk sokkal liberálisabb az angol parlamentnél is, pedig az egész világ ezt szokták venni mintául. Mi csak ő utánunk következünk.

MI UJSÁG?

Személyi hir. Ft. Lévy Mihály apát, egyházi tanácsos üdülés céljából Gróf Csáky váci püspök ömeltőségétől nyert szabadság idejét Balatonfüreden tölti. Távollétében a parochiális ügyeket Gregor és Csatáry s. lelkészek látják el. Ószólon kívánjuk, hogy az agilis főpap úde egészségül és széles körben érvényesülő munkabírásának terjével térjen vissza közénk.

Nagy hü—hó semmiért. Kisbikádi László gyepmesterünk tele kürtölte a várost, hogy az ő fia az ovodából jövet úgy megverte valakit, hogy belehalt. Ennek folytán a kecskeméti közigazgatás elrendelte a gyermek hullájának autopsziáját, melyen szerkesztőnk is megjelent személyesen. Constatálhatott, hogy oly fokú verés volt, mely a gyermek halálát okozhatta volna, — de ez sincs, hanem nagyfokú tuberkulózis volt az oka, hogy a gyermek tuberkulotikus agylobban halt meg.

Beiratás. A rom. kath. elemi népisiskolákban a tankötelesek beiratása szeptember hó elején vette kezdetét. Azonban az eddig beírtak száma egyáltalában nem aránylik ahhoz az óriási számból, ami még ezután kerül bejegyzés alá. Nem tudjuk, hogy okból halogatják a szülők ebbeli kötelezettségüket mindig az utolsó percre hiszen tudniuk kell, hogy a később beírt gyermekek rendszeresen hátramaradást szenvednek.

Köszönet nyilvánítás. Azon, magát megemlégni nem akaró nemesszívű hazafinak, ki az iparostület által mult hó 20-án rendezett táncmulatság bevételéhez e lap t. szerkesztősége útján 30 koronát juttatott hozzám a Kossuth szobor alap javára : ez uton fejezem ki halás köszönetemet. Abony, 1903. szept. 2-án Szakáll Lajos iparos elnök.

A halott becsülete. Megemlégettük, hogy Róth Ödön abonyi születésű huszár a multkoriban, az utánszolgálat miatti félelmében agyonlőtte magát. A szerencsétlen huszár nővére meg-

jelent szerkesztőségünkben s kijelentette, hogy az öngyilkosság oka nem a büntetés volt, hanem az, ami a felmutatott s itt következő levélben van: „Sokáig gondolkoztam felette, mert szüleim vannak, de már most mindegy, mivel vége mindennek. Nem létezik igazság. Ki szüleimet meglátja adja át bocsánat kérésem és tiszteletem minden jóakaróknak.

Halálomnak oka a káplár Biró Ernő, mivel a vallásomat gyűlöli és én kiszóltam, hogy ne verje a másik huszárt, ki velem van kvártélyozva.

Isten veled szép hazám mert csak téged és szüleimet és testvéreimet sajnálom.

Róth D. Ödön

cs. és k. 13. huszár ezred 3. század.

Ezt a levelet nővére másolta le a kapitány jelenlétében egy hosszú vasalódeszkáról, melyre a szerencsétlen huszár czeruzával írta fel. Igaz, hogy 1 évi utánszolgálatra volt ítélve, mert Czegléről többször engedély nélkül szökött haza, de ezt a büntetését elengedte neki a király, midőn ez évi május 14-én Temesvárott Ő felsége jelenlétében, annak a csapathoz intézett felhívására a sorból kilépett és ezredesétől a túl szigorú büntetés enyhítését kérte. Tehát nem a büntetés miatti félelmében követte el gyászos tettét. A család kívánságára szívesen rectificáljuk multkor közleményünket.

Brcka alatt. Szerkesztőnk felhívására többen összejöttek ma egyhete, kik most 25 éve Brcka alatt küzdöttek. Most szeptember 19-én lesz 25 éve Brcka bevételének, e napról való megemlékezés céljából rendezendő társas összejövetel eszméje élénk viszhangra talált a még élő veterán harcosok között, e tárgyban ma d. e. 11 órakor az anyakönyvi hivatal terében újból értekezlet tartatik, mely alkalommal az emlék ünnepély programja véglegesen meg fog állapittatni. Kérik az eddigi érdeklődők bajtársaik megjelenését a mai értekezleten.

Tüzeset. Tegnap mult egyhete Bodon Mihálynak, a Szily-féle földjén összes takarmány rakománya elégett. Kára nagy a szegény embernek.

A sorozás. Minden jel szerint az ideai sorozásból nem lesz semmi, még ha mindjárt nyomban el lehetne oszlatni az ex-lex-es állapotot és kormány nélküliséget az obstrukcióval egyetemben. Az ujonczhiányon úgy segítenek, hogy az októberben szabadságot katonákat 1904 január 1-ig bent tartják, amire a véderőtörvény 8. §-a följogosítja a hadvezetőséget. Ha pedig 1903. december 31-ig nem jönne létre az ujoncz törvény, úgy a póttartalékosok behívásával fogják pótolni a január 1-jével szabadságot katonákat.

Ellenőrzési szemle. A hadseregben nem tényleges állományu legénységgel folyó évben megtartandó ellenőrzési szemle Abonyban november hó 6., 7., 9., 10., 11., 12., 13. és 14-én fog megtartatni. Az utószemle pedig Szolnokon a 68. számú hadkiegészítő kerületi parancsnokság helyiségeiben december hó 2-án és 3-án lesz.

Tüdővész elleni biztosítás eszméjét veti föl Szana Sándor dr. hazánkban, a temesvári Fehérkereszt-Gyermekmenhely igazgató-

főorvosa. Az Orvosi Hetilap augusztus 2-iki számában ajánlja kivételre a mi tiszteletreméltó kollégánk azt a gondolatát, hogy biztosító társaságok az embereknek tüdővész esetére való biztosítását teljesítsék, esetleg a betegsegélyező-pénztárak bevonásával, a nép tömegeire is kiterjedőleg. Ily módon az egybegyűlő fillérek millióiból egyszerű önszegély alapján létesíthetnének nagyobb számmal nepsanatoriumok az ország területén.

Eladás.

I. kerület, Jegyző-utca 21. sz. levő ház; II. kerület Gál Miklós-utca 99. sz. alatt levő ház örökáron szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad Tóth Mihály ácsmester.

Van szerencsém a t. szülőket értesíteni, hogy az ev. ref. elemi iskolai tankönyvek és írószerek könyvkereskedésben kaphatók.

Tisztelettel

Szerdahelyi János

könyv-, papir-, és írószerekkereskedése.

Eladás.

A szelei-uton egy tagban levő körülbelül 90 holdas tanya föld — mely néhai Laczkó Pál örökösei tulajdona — a hozzá való összes épületekkel s gazdasági felszerelésekkel együtt örökáron eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Felvilágosítás szereshető özv. Laczkó Pálné lakásán minden kedd., csütörtök és vasárnap délutánjain. A táborhegyen levő 3 hold szülő szintén eladó.

Egy jó családból való fiú pék tanulóknak vidékre kerestetik. Felvilágosítást ad lapunk kiadóhivatala.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legújantonyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcéplőgép-készletek
továbbá járgány-céplőgépek, löhéré-céplők, tisztító-rostát, aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

"Columbia-Drill"
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálóok, őrlő-malmozók, egyetemes szél-ekék.

2 1/2 és 3-vasúti és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes ábrák és képek a gépek működtetéséről és szereléséről.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

